

بنام خدا
دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه
دانشکده پیراپزشکی
طرح درس

عنوان درس : اصول پرستاری و روش کار در اتاق عمل تعداد واحد: ۳ واحد (۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی) زمان ارائه درس: (روز، ساعت و نیمسال تحصیلی): شنبه و دوشنبه نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰ دروس پیش نیاز: ندارد	مخاطبان: دانشجویان ترم اول کارشناسی پیوسته رشته هوشبری ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: شنبه ها ۱۲ تا ۱۶ ساعت ۱۶ تا ۱۸ مدرس: فوزیه خدادادی تاریخ بازنگری طرح درس درس: ۰۰/۶/۱۰
--	--

شرح درس:

در این درس دانشجو ضمن فراگیری مفاهیم کلی در ارتباط با بیمار و اصول مراقبتی ، با ساختار و اصول اولیه کار در بخش اتاق عمل ، ریکاوری و جراحی آشنا شده و چگونگی بستری بیمار در بخش ، آماده سازی و انتقال بیمار به اتاق عمل و اصول عمومی مراقبت از بیمار در مراحل قبل ، حین و پس از عمل جراحی را فرا می گیرد.

هدف کلی درس: آشنایی با مفاهیم اولیه و اصول پرستاری از بیمار در مراحل قبل ، حین و بعد از عمل و آشنایی با بخش اتاق عمل و مقررات آن

اهداف کلی جلسات :

- سلامتی و بهبودی ، نیازهای اساسی انسان ، حقوق بیمار ، توجهات روحی و روانی را تعریف کند.
- علائم حیاتی (اندازه گیری درجه حرارت ، شمارش نبض و تنفس ، طریقه اندازه گیری فشار خون) را در اتاق پراتیک و دوستان خود اندازه گیری نموده و بر روی برگه های مربوطه و پرونده بیمار چارت نماید.
- سونداژ مثانه و معده را بر روی ماکت در اتاق پراتیک انجام داده و نکات ضروری به هنگام سونداژ را بیان نماید.
- اصول اولیه دارو درمانی و نحوه محاسبات دارویی و نکات ایمنی در استعمال داروها را شرح دهد.
- روشهای رسانیدن دارو به وسیله تزریق به بیمار (عضلانی، داخل وریدی ، زیر جلدی، داخل جلدی) و آماده کردن وسایل مورد نیاز آشنایی با روشهای برقراری راه وریدی و انواع محلولهای تزریقی را توضیح داده و هر کدام را بر روی ماکت مربوطه عملاً انجام دهد.
- تاریخچه اتاق عمل ، آشنایی با فضای فیزیکی ، وسایل و تجهیزات اتاق عمل ، استانداردها و اصول ایمنی و حفاظتی کار ، طرز استفاده از وسایل برقی و غیر برقی را توضیح دهد.
- طریقه استفاده از گان ، ماسک و دستکش استریل ، روش نگهداری و استفاده از وسایل استریل شده را بیان نموده و حداقل یک مورد به روش استریل گان و ماسک و دستکش پیوشد.
- اعضای تیم جراحی و بیهوشی، روابط انسانی و حرفه ای با اعضای تیم ، طرز رفتار در بخش و اتاق عمل ، فراگیری همکاری در کار دسته جمعی و عمومی را شرح دهد.
- مختصری از انواع و طبقه بندی اعمال جراحی ، مراحل بستری و آماده سازی بیمار جهت جراحی ، اصول پذیرش بیمار در بخش و اتاق عمل و مراقبت عمومی از بیماران پس از اعمال جراحی را بیان کند.
- انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و برعکس ، تغییر وضعیت و حمل بیمار را در اتاق پراتیک با ماکت یا دوستان خود نمایش دهد.
- کلیاتی از اتاق ریکاوری (بهبودی): نحوه پذیرش و ترخیص بیمار ، اصول اولیه پرستاری در اتاق ریکاوری را توضیح دهد.
- شرح وظایف کارشناس هوشبری را بیان کند.
- اصول حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی را شرح دهد.

اهداف اختصاصی جلسه اول:

- معرفی کلاس و آشنایی با قوانین و مقررات کلاسی

- آشنایی با تعریف سلامتی

- آشنایی با نیازهای اساسی انسان

- آشنایی با حقوق بیمار

- آشنایی با قوانین روحی و روانی بیمار

اهداف اختصاصی جلسه دوم:

- آشنایی با تعریف سلامتی

- آشنایی با نیازهای اساسی انسان

- آشنایی با حقوق بیمار

- آشنایی با قوانین روحی و روانی بیمار

اهداف اختصاصی جلسه سوم:

- آشنایی با علایم حیاتی

- آشنایی با انواع دماسنج ها

- آشنایی با نحوه کنترل درجه حرارت

- آشنایی با شمارش نبض

- محل های کنترل نبض و تعداد طبیعی آن در سنین مختلف

- آشنایی با اهداف کنترل نبض

- آشنایی با نحوه شمارش نبض و شناخت نبض طبیعی

- آشنایی با اختلالات نبض

- آشنایی با نحوه شمارش تنفس و تعداد طبیعی آن در سنین مختلف
- آشنایی با الگوهای مختلف تنفس
- آشنایی با نحوه اندازه گیری فشارخون
- آشنایی با عوامل تعیین فشار خون
- آشنایی با نکات اصولی در ارتباط با اندازه گیری یک فشار خون دقیق

اهداف اختصاصی جلسه چهارم:

- آشنایی با علایم حیاتی
- آشنایی با انواع دماسنج ها
- آشنایی با نحوه کنترل درجه حرارت
- آشنایی با شمارش نبض
- محل های کنترل نبض و تعداد طبیعی آن در سنین مختلف
- آشنایی با اهداف کنترل نبض
- آشنایی با نحوه شمارش نبض و شناخت نبض طبیعی
- آشنایی با اختلالات نبض
- آشنایی با نحوه شمارش تنفس و تعداد طبیعی آن در سنین مختلف
- آشنایی با الگوهای مختلف تنفس
- آشنایی با نحوه اندازه گیری فشار
- آشنایی با عوامل تعیین فشار خون
- آشنایی با نکات اصولی در ارتباط با اندازه گیری یک فشار خون دقیق

اهداف اختصاصی جلسه پنجم:

- آشنایی با طرز قرار دادن سوند داخل ممانه و رعایت کنترل عفونت
- آشنایی با طرز قرار دادن سوند داخل معده
- آشنایی با جهت قرارگیری سوند داخل معده و طریقه لاواژ و گاواژ

- آشنایی با طریقه ساکشن حلق بینی و حلق دهانی

اهداف اختصاصی جلسه ششم:

- آشنایی با طرز قرار دادن سوند داخل مئانه و رعایت کنترل عفونت

- آشنایی با طرز قرار دادن سوند داخل معده

- آشنایی با جهت قرارگیری سوند داخل معده و طریقه لاواژ و گواژ

- آشنایی با طریقه ساکشن حلق بینی و حلق دهانی

اهداف اختصاصی جلسه هفتم:

- آشنایی با روش های تجویز دارو و اصول اولیه دارو درمانی

- آشنایی اصول کلی تجویز داروها بصورت تزریقی

- آشنایی و راهنمای استفاده از سرنگ و کشیدن دارو

- آشنایی با نحوه محاسبات دارویی

- آشنایی با رعایت نکات ایمنی در تزریقات

- آشنایی با اختصارات دارویی

- آشنایی با نحوه کشیدن دارو از آمپول و ویال

اهداف اختصاصی جلسه هشتم:

- آشنایی با نحوه انجام تزریق داخل جلدی

- آشنایی با نحوه انجام تزریق زیر جلدی

- آشنایی با مناطق مورد استفاده برای تزریق زیر جلد

- آشنایی با روش تزریق داخل عضلانی

- آشنایی با مناطق قابل تزریق در روش داخل عضلانی

- آشنایی با برقراری راه وریدی

-آشنایی با نحوه تزریق داخل وریدی به صورت مستقیم

-آشنایی با نحوه تزریق داخل وریدی به صورت بلوس

-آشنایی با نحوه تزریق داخل وریدی به صورت محلول در سرم

-آشنایی با طریقه محاسبه تعداد قطرات سرم

-آشنایی با آماده سازی و تعویض سرم

-آشنایی با انفوزیون فرآورده های خونی

اهداف اختصاصی جلسه نهم:

-آشنایی با نحوه انجام تزریق داخل جلدی

-آشنایی با نحوه انجام تزریق زیر جلدی

-آشنایی با مناطق مورد استفاده برای تزریق زیر جلد

-آشنایی با روش تزریق داخل عضلانی

-آشنایی با مناطق قابل تزریق در روش داخل عضلانی

-آشنایی با برقراری راه وریدی

-آشنایی با نحوه تزریق داخل وریدی به صورت مستقیم

-آشنایی با نحوه تزریق داخل وریدی به صورت بلوس

-آشنایی با نحوه تزریق داخل وریدی به صورت محلول در سرم

-آشنایی با طریقه محاسبه تعداد قطرات سرم

-آشنایی با آماده سازی و تعویض سرم

-آشنایی با انفوزیون فرآورده های خونی

اهداف اختصاصی جلسه دهم:

-آشنایی با تاریخچه اتاق عمل

-آشنایی با فضای فیزیکی اتاق عمل

-آشنایی با وسایل و تجهیزات اتاق عمل

-آشنایی با نکات ایمنی به هنگام کار با وسایل برقی

-آشنایی با طرز استفاده از گان

-آشنایی با طرز استفاده از ماسک

-آشنایی با طرز استفاده از دستکش

-آشنایی نگهداری از وسایل استریل

-آشنایی با پیشگیری از انتشار عفونت اتاق عمل

-آشنایی با نظافت اتاق عمل

-آشنایی با طرز رفتار در اتاق عمل

-آشنایی با روابط انسانی و حرفه ای و با اعضا تیم جراحی و بیهوشی

-آشنایی با طبقه بندی اعمال جراحی

اهداف اختصاصی جلسه یازدهم:

-آشنایی با تاریخچه اتاق عمل

-آشنایی با فضای فیزیکی اتاق عمل

-آشنایی با وسایل و تجهیزات اتاق عمل

-آشنایی با نکات ایمنی به هنگام کار با وسایل برقی

-آشنایی با طرز استفاده از گان

-آشنایی با طرز استفاده از ماسک

-آشنایی با طرز استفاده از دستکش

-آشنایی نگهداری از وسایل استریل

-آشنایی با پیشگیری از انتشار عفونت اتاق عمل

-آشنایی با نظافت اتاق عمل

-آشنایی با طرز رفتار در اتاق عمل

-آشنایی با روابط انسانی و حرفه ای و با اعضا تیم جراحی و بیهوشی

-آشنایی با طبقه بندی اعمال جراحی

اهداف اختصاصی جلسه دوازدهم:

- آشنایی با آماده سازی بیمار برای جراحی
- آشنایی با اصول پذیرش بیمار در اتاق عمل
- آشنایی با نحوه انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و برعکس
- آشنایی با اهداف وضعیت دادن بیمار بر روی تخت عمل جراحی
- آشنایی با انواع پوزیشن ها
- آشنایی با رعایت نکات ایمنی به هنگام وضعیت دادن بیمار بر روی تخت عمل جراحی
- آشنایی با شرح وظایف تکنسین بیهوشی
- اصول حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی

اهداف اختصاصی جلسه سیزدهم:

- آشنایی مختصر با اعمال جراحی زنان و مامایی
- آشنایی مختصر با اعمال جراحی اورولوژی
- آشنایی مختصر با اعمال جراحی ارئوپدی
- آشنایی مختصر با اعمال جراحی قفسه سینه
- آشنایی مختصر با اعمال جراحی چشم
- آشنایی مختصر با اعمال جراحی گوش/حلق/بینی
- آشنایی مختصر با اعمال جراحی مغز و اعصاب

اهداف اختصاصی جلسه چهاردهم:

- آشنایی با اتاق ریکاوری (اندازه/تجهیزات/عملکرد)

- آشنایی با نحوه پذیرش و ترخیص بیمار در اتاق بهبودی

- نحوه مراقبت از بیمار در ریکاوری

- آشنایی با عوارض پس از جراحی و کنترل آن ها

منابع:

- 1- Operating Room Technique . Berry and Kohn s . Latested
- 2- Brunner and Suddalsh Text book of Medical ñ Surgical Nursing 12th ed, c2010
- 3- Fundamentals of Nursing Kozier , Barbara . & et al . Latested.

- ۴- اکبرزاده رویا. استاجی زهرا. نجاری لادن. اصول پرستاری و روش کار در اتاق عمل. انتشارات اندیشه رفیع.
- ۵- اسملتزر سوزان. مراقبت های پرستاری اتاق عمل. ترجمه آلیس خاچیان. انتشارات ارجمند
- ۶- لطفی مژگان. راهنمای جامع پرستاری اتاق عمل. نشر جامعه نگر
- ۷- ساداتی لیلا. گلچینی احسان. مراقبت های پرستاری قبل و حین و بعد از جراحی. جامعه نگر
- ۸- سیدی آرانی حمیدرضا. مراقبت پس از بیهوشی. انتشارات مرسل

شیوه تدریس: به صورت ترکیبی (حضوری-مجازی) سخنرانی با استفاده از Power Point به همراه پرسش و پاسخ و تعامل با فراگیران-نمایش فیلم-آموزش بر روی مولاژ در اتاق پراتیک-Role playing

ابزار کمک آموزشی: کامپیوتر، ویدئو پروژکتور، تجهیزات اتاق پراتیک
شیوه ارزشیابی دانشجویان:

- آزمون پایان ترم تئوری ۶۰ درصد نمره
- آزمون پایان ترم عملی ۲۰ درصد نمره
- شرکت فعال در کلاس ۱۰ درصد نمره
- کوئیز کلاسی ۱۰ درصد نمره

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل(بر حسب درصد)	روش	آزمون
۱۶-۱۸	۰۰/۹/۶	۱۰ درصد	چهار گزینه ای	آزمون میان ترم
۱۶-۱۸	۰۰/۱۰/۰۶	۲۰ درصد	عملی	آزمون عملی
۱۰-۱۲	۰۰/۱۰/۲۱	۶۰ درصد	چهار گزینه ای	آزمون پایان ترم
۱۶-۱۸	طی جلسات	۱۰ درصد	فعالیت در کلاس و تحقیق و پرسش کلاسی	تکالیف دانشجوی و کوئیز

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجویان:

- حضور منظم و دقیق در کلاس
- شرکت در فعالیت های کلاسی
- رجوع به منابع معرفی شده
- خاموش کردن تلفن همراه در کلاس
- در صورت عدم تشکیل کلاس به هر علتی، کلاس جبرانی با هماهنگی آموزش تشکیل خواهد شد.

جدول زمانبندی درس اصول پرستاری و کار در اتاق عمل

روز و ساعت جلسه : شنبه ها ساعت ۸ الی ۱۰

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	نحوه ارائه تدریس (حضوری-مجازی)	مدرس
۱	۰۰/۶/۲۰	تعریف سلامتی و بهبودی ، نیازهای اساسی انسان ، حقوق بیمار ، توجهات روحی و روانی	(ترکیبی حضوری- مجازی)	خدادادی
۲	۰۰/۶/۲۷	اندازه گیری علائم حیاتی (درجه حرارت ، شمارش نبض و تنفس ،	(ترکیبی حضوری- مجازی)	خدادادی
۳	۰۰/۷/۳	ادامه علائم حیاتی (طریقه اندازه گیری فشار خون)	(ترکیبی حضوری- مجازی)	خدادادی
۴	۰۰/۷/۱۰	نیازهای تغذیه ای	(ترکیبی حضوری- مجازی)	خدادادی
۵	۰۰/۷/۱۷	نیاز به دفع ادرار	(ترکیبی حضوری- مجازی)	خدادادی
۶	۰۰/۷/۲۴	اصول اولیه دارو درمانی و نحوه محاسبات دارویی و نکات ایمنی در استعمال داروها	(ترکیبی حضوری- مجازی)	خدادادی
۷	۰۰/۸/۱	انواع روش های تزریق را نام ببرید اصول و نکات لازم در تزریق عضلانی را بیان کنید اصول و نکات لازم در تزریق وریدی را بیان کنید اصول و نکات لازم در تزریق زیرجلدی را بیان کنید انواع روش های برقراری راه وریدی	(ترکیبی حضوری- مجازی)	خدادادی
۸		انواع روش های تزریق را نام ببرید اصول و نکات لازم در تزریق عضلانی را بیان کنید اصول و نکات لازم در تزریق وریدی را بیان کنید اصول و نکات لازم در تزریق زیرجلدی را بیان کنید انواع روش های برقراری راه وریدی	(ترکیبی حضوری- مجازی)	خدادادی
۹	۰۰/۸/۱۵	تاریخچه اتاق عمل ، آشنایی با فضای فیزیکی ، وسایل و تجهیزات اتاق عمل	(ترکیبی حضوری- مجازی)	خدادادی

خدادادی	(ترکیبی حضوری - مجازی)	اعضای تیم جراحی و بیهوشی، روابط انسانی و حرفه ای با اعضای تیم ، طرز رفتار در بخش و اتاق عمل ، فراگیری همکاری در کار دسته جمعی و عمومی شرح وظایف کارشناس هوشبری	۰۰/۸/۲۲	۱۰
خدادادی	(ترکیبی حضوری - مجازی)	مختصری از انواع و طبقه بندی اعمال جراحی ، مراحل بستری و آماده سازی بیمار جهت جراحی ، اصول پذیرش بیمار در بخش و اتاق عمل و مراقبت عمومی از بیماران پس از اعمال جراحی	۰۰/۹/۶	۱۱
خدادادی	(ترکیبی حضوری - مجازی)	مختصری از انواع و طبقه بندی اعمال جراحی ، مراحل بستری و آماده سازی بیمار جهت جراحی ، اصول پذیرش بیمار در بخش و اتاق عمل و مراقبت عمومی از بیماران پس از اعمال جراحی	۰۰/۹/۱۳	۱۲
خدادادی	(ترکیبی حضوری - مجازی)	انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و برعکس ، تغییر وضعیت و حمل بیمار	۰۰/۹/۲۷	۱۳
خدادادی	(ترکیبی حضوری - مجازی)	اصول حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی	۰۰/۱۰/۴	۱۴

جدول زمانبندی: واحد عملی

مدرس	نحوه ارائه درس (مجازی-حضوری)	موضوع جلسه	تاریخ	ساعت
خدادادی	حضوری	شستشوی دست ها و ایزولاسیون پوشیدن گان، ماسک، دستکش، عینک	۰۰/۸/۳	۱۶-۱۸
خدادادی	حضوری	اندازه گیری درجه حرارت ، شمارش نبض و تنفس	۰۰/۸/۱۰	۱۶-۱۸
خدادادی	حضوری	طریقه اندازه گیری فشار خون	۰۰/۸/۱۷	۱۶-۱۸
خدادادی	حضوری	NGT و شستشوی معده و سونداژ معده	۰۰/۸/۲۴	۱۶-۱۸
خدادادی	حضوری	سونداژ مثانه	۰۰/۹/۱	۱۶-۱۸
خدادادی	حضوری	آماده سازی و ارائه انواع دارو هیدرو تراپی و انواع مایعات وریدی IV	۰۰/۹/۸	۱۶-۱۸
خدادادی	حضوری	برقراری راه وریدی	۰۰/۹/۲۲	۱۶-۱۸
خدادادی	حضوری	تزریقات زیرجلدی، عضلانی، داخل جلدی	۰۰/۹/۲۹	۱۶-۱۸
خدادادی	حضوری	انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و برعکس ، تغییر وضعیت و حمل بیمار	۰۰/۱۰/۶	۱۶-۱۸

نام و امضای مسئول EDO دانشکده:

تاریخ ارسال :

نام و امضای مدیر گروه:

تاریخ ارسال:

ابراهیم عزتی

نام و امضای مدرس:

تاریخ تحویل:

فوزیه خدادادی